

Državna komisija za splošno matura
Ljubljana, 21. 10. 2022

PREDLOG PRILAGODITEV SPLOŠNE MATURE 2023

Državna komisija za splošno matura je zaradi posledic epidemije korona virusa tudi za splošno matura 2023 sprejela nekatere prilagoditve maturitetnih izpitov. Vse navedene prilagoditve veljajo tako za predmaturitetni preizkus kot za spomladanski in jesenski izpitni rok splošne mature 2023.

1. PISNI DELI IZPITOV – ZUNANJI DEL

1.1 UČNI JEZIKI

SLOVENŠČINA

a) Izpitna pola 1 (Šolski esej):

Kandidati bodo skladno z zahtevami Predmetnega izpitnega kataloga za splošno matura (Slovenščina) pisali šolski esej na podlagi že razpisanega tematskega sklopa *Ženska na odru sveta*. Prilagoditve so bile upoštevane že pri izboru besedil, saj so **izbrana besedila del učnega načrta** za slovenščino v gimnazijah in se pri pouku obravnavajo od prvega do četrtega letnika. Tako za razpravljalni kot za interpretativni esej bo razpisan **en naslov**.

b) Izpitna pola 2 (Razčlemba izhodiščnega besedila):

Zaradi celostnega dokazovanja/ocenjevanja sporazumevalne in metajezikovne zmožnosti v posameznih nalogah pri tej izpitni poli vsebinskih **prilagoditev ni**. **Izjema je zadnja naloga** (tvorjenje krajšega neumetnostnega besedila), pri kateri bodo kandidati tvorili eno izmed naslednjih besedil: uradno vabilo, uradno zahvalo, uradno prošnjo, uradno pritožbo, javno vabilo, javno zahvalo, javno obvestilo in komentar.

ITALIJANŠČINA KOT MATERNI JEZIK

a) Izpitna pola 1 (Šolski esej):

Pri Izpitni poli 1 **prilagoditev ni**. Kandidati bodo skladno z zahtevami Predmetnega izpitnega kataloga za splošno maturo (Italijanščina kot materinščina) pisali šolski esej na podlagi razpisanega tematskega sklopa *Il viaggio nella letteratura italiana* in kot doslej lahko **izbrali dve od štirih obravnavanih besedil**.

b) Izpitna pola 2 (Razčlemba izhodiščnega besedila):

Zaradi celostnega dokazovanja/ocenjevanja sporazumevalne in metajezikovne zmožnosti v posameznih nalogah pri tej izpitni poli vsebinskih **prilagoditev ni**. **Izjema je zadnja naloga** (tvorjenje krajšega neumetnostnega besedila), pri kateri bodo kandidati tvorili eno od naslednjih besedil: uradno vabilo, uradno zahvalo, uradno prošnjo, uradno pritožbo, javno obvestilo, pismo in komentar.

MADŽARŠČINA KOT MATERNI JEZIK

a) Izpitna pola 1 (Šolski esej):

Kandidati bodo pisali šolski esej na podlagi razpisanega tematskega sklopa *Felemelkedés és bukás*. Prilagoditve so bile upoštevane že pri izboru besedil, saj je roman *Rokonok* Zsigmonda Móricza **del učnega načrta** za madžarščino kot materni jezik v gimnazijah, *Veliki Gatsby* F. Scotta Fitzgeralda pa je tuji roman, vendar ne preobsežen. Kandidati bodo **razpravljalni esej** pisali na podlagi madžarskega književnega dela, pri čemer bodo v največ dveh postavkah pokazali tudi poznavanje tujega romana, pri **interpretativnem/razlagalnem** esejju pa bo predložen odlomek iz tujega romana.

b) Izpitna pola 2 (Razčlemba izhodiščnega besedila):

Zaradi celostnega dokazovanja/ocenjevanja sporazumevalne in metajezikovne zmožnosti v posameznih nalogah pri tej izpitni poli vsebinskih **prilagoditev ni**. **Izjema je zadnja naloga** (tvorjenje krajšega neumetnostnega besedila), pri kateri bodo kandidati tvorili dve izmed naslednjih besedil: ismertetés (predstavitev), magánlevél (zasebno pismo), hivatalos levél (uradno pismo), meghívó (vabilo), kérvény (prošnja) önéletrajz (življenjepis), hír (novica), érvelés/véleménykifejtés (argumentativno besedilo/izražanje mnenja).

1.2 MATEMATIKA

Uporaba računalna pri Izpitni poli 1 na osnovni in višji ravni ne bo dovoljena. Skladno s Predmetnim izpitnim katalogom za splošno maturo (Matematika) 2021 bodo Izpitni poli 1 in Izpitni poli 2 na osnovni in višji ravni priložene matematične formule.

1.3 TUJI JEZIKI

MODERNI TUJI JEZIKI (ANGLEŠČINA, NEMŠČINA, ITALIJANŠČINA, ŠPANŠČINA, FRANCOŠČINA, RUŠČINA)

Kandidati bodo v **Izpitni poli 3B** izbirali med **dvema naslovoma** daljšega pisnega sestavka na **osnovni** oz. pisnega sestavka na temo iz književnosti na **višji ravni**. Pri tujih jezikih, kjer izbirnost doslej ni bila omogočena, bo torej predložen dodaten naslov.

Pri **angleščini, španščini in ruščini** sta v tematskem sklopu za leto 2023 za pisni del razpisana dva avtorja, zato bosta naslova v Izpitni poli 3B na višji ravni zasnovana tako, da bo prvi naslov vezan na delo enega in drugi naslov na delo drugega avtorja. To hkrati pomeni, da v letu 2023 pri angleščini in ruščini ne bo primerjalnega eseja. Pri španščini, kjer sta v tematskem sklopu razpisana dva avtorja in pri enem od njiju dve deli, bo en esej lahko zasnovan tudi primerjalno, in sicer tako, da bo vezan na dve deli istega avtorja.

Pri **nemščini, francoščini in italijanščini**, pri katerih je v tematskem sklopu za leto 2023 za pisni del razpisan samo en avtor, bosta v Izpitni poli 3B na višji ravni na voljo dva naslova na delo razpisanega avtorja.

LATINSČINA

V Izpitni poli 2B bo na **osnovni in višji ravni omogočena izbirnost** pri dveh obsežnejših »esejskih« vprašanjih iz književnosti.

GRŠČINA

V Izpitni poli 1 bo na **osnovni in višji ravni omogočena izbirnost** pri dveh (od štirih) obsežnejših vprašanjih iz književnosti in kulturno-civilizacijskih vsebin.

2. USTNI DELI IZPITOV – NOTRANJI DEL

Prilagoditve ustnih delov izpitov bodo enake kot na maturi 2022. Pri vsakem predmetu bodo učitelji z izločitvijo določenega števila izpitnih listkov za 15 % zmanjšali število izpitnih vprašanj oz. izločili vsebine, ki ne bodo v celoti predelane oz. utrjene. Natančnejša navodila glede priprave gradiva za ustne izpite in obveščanja kandidatov o izločenih izpitnih listkih bodo šole dobile naknadno.

Pri vseh učnih jezikih (slovenščina, italijanščina kot materni jezik in madžarščina kot materni jezik), pri modernih tujih jezikih na osnovni in višji ravni (angleščina, španščina, ruščina, nemščina, francoščina in italijanščina), pri latinščini na osnovni in višji ravni ter pri likovni teoriji učitelji iz izpitnega kompleta (35 listkov) izločijo 5 listkov z ustnimi vprašanji. Pri grščini, kjer se uporablja en komplet za izpite na osnovni in višji ravni, učitelji iz tega kompleta izločijo 5 listkov.

Pri matematiki so vsa vprašanja objavljena vnaprej (skladno s predmetnim izpitnim katalogom 2021, veljavnim tudi za splošno maturo 2023). Državna predmetna komisija za matematiko bo vprašanja razdelila v 3 sklope po 35 vprašanj, na šoli pa bodo učitelji iz vsakega sklopa izločili 5 vprašanj. Šole bodo nato avtonomno pripravile komplet s 30 listki – na vsakem listku bo po eno vprašanje iz vsakega sklopa.

Pri tujih jezikih, ki imajo v tematskem sklopu 2023 za pisni del določeni deli dveh avtorjev (to so angleščina na osnovni in višji ravni ter ruščina in španščina na višji ravni), bo poleg izločitve 5 izpitnih listkov ohranjena tudi možnost izbire: na vseh listkih, kjer se tretje (»literarno«) vprašanje navezuje na besedilo enega od obeh avtorjev iz Izpitne pole 3B na višji ravni, bosta na voljo dve vprašanji, eno iz besedila prvega in eno iz besedila drugega avtorja. Kandidat se bo odločil, na katero vprašanje bo odgovarjal.

dr. Marina Tavčar Krajnc,
predsednica DK SM